فراخوان گروه کار اساسنامه/دعوت از فعالان و صاحب نظران برای مشارکت در بحث

دعوت از فعالان و صاحب نظران برای مشارکت در بحث "گره های اساسنامه ای" در یک تشکل چپ

گروه کار اساسنامه، یکی دیگر از ارگانهای پیش بینی شده در "نقشهٔ راه برای ایجاد تشکل بزرگ چپ" است، که در ماه های اخیر کار خود را آغاز کرده است. وظیفهٔ این گروه، پیشبرد مباحث سازمانی تا نیل به طرح یا طرحهای اساسنامه ای، مبتنی بر ایده ها، نظرات و پیش نویسهائی است که توسط فعالان پروژه – اعم از سازمانی یا منفرد – ارایه می‌شوند.

در گروه کار این توافق وجود داشت که برای سهولت کار سازماندهی بحث حول اساسنامه، و تأمین بیشترین اثربخشی آن، می توان و باید محورهائی را به عنوان "گره های اساسنامه ای" مشخص کرد و مباحث را حول آن گره ها سازمان داد.

در سطور زیر این گره ها معرفی شده اند. گروه واقف است که مبانی و مفاهیم عمده در اساسنامهٔ یک تشکل سیاسی از آن چه در زیر آمده است، بیشتر اند. اما تردیدی ندارد که در میان فعالان پروژهٔ وحدت چپ حول بسیاری از این مبانی تفاهم هست و در موارد بسیاری نیز تفاهم کمابیش به سهولت حاصل خواهد شد. گره های معرفی شده آنهائی اند که به تشخیص ما مکث بیشتری پیرامون آنها ضرور می نماید.

گروه در نظر دارد مباحث اساسنامه ای را حول این موارد سازمان دهد. اما همچنین واقف است که جامعیت مباحث هم دارای اهمیت بسیار است. بنابراین لیست گره های معرفی شده را نهائی تلقی نمی کند و این لیست می تواند با پیشنهادهای فعالان پروژه تکمیل شود.

گره ها

۱- مناسبات با قدرت

در این باره می توان سه نظر را تشخیص داد:

- تشکل مورد نظر ما جریانی است که می خواهد اپوزیسیونر عمل کند، یعنی تشکلی که می خواهد در اپوزیسیون بماند، چون قدرت سیاسی را ابزاری برای نیل به اهداف خود، که دامن زدن به جنبش علیه قدرت است، نمی داند.

- تشکل مورد نظر ما کار با برنامه برای اداره جامعه را وظیفه خود می داند و برای مدیریت این برنامه، در قدرت مشارکت خواهد جست.

- تشکل مورد نظر ما مشارکت در هر سه حیطهٔ اصلی قدرت، یعنی قدرت سیاسی، قدرت اقتصادی و قدرت اجتماعی را وجههٔ همت خود قرار می دهد.

۲- تشکل جنبشی یا حزب

این جنبهٔ دیگری از همان گره نخست است، ناظر بر وجه سازمانی و ساختار تشکل. آیا تشکل مورد نظر به عنوان یک حزب دارای ساختار، مناسبات و ارگانهای تعریف شده و قطعی است یا به عنوان تشکلی جنبشی دارای ساختار، مناسبات و ارگانهای نسبتاً سیال است؟

۳- گستره آزادی عمل اعضا، حقوق عضو

حقوق عضو کدام اند؟ آیا برای عضو یک تشکل سیاسی آزادی کامل نظر وجود دارد؟ آزادی عمل وجود دارد؟ اگر در عمل محدودیت هست، دامنه آن کجاست؟ اگر محدودیت نیست تفاوت یک عضو تشکیلات در رابطه با پیشبرد پروژه ها و سیاستهای تشکل با یک غیرعضو چیست؟ اقدام اعضا در تعارض (اپوزیسیون) با تصمیمات رسمی ارگانهای رهبری تا کجا مجاز است؟ آیا سازمانگری یک ارادهٔ مغایر با تصمیمات رسمی مجاز است؟

۴- شروط و وظایف عضویت

در گذشته شرایط عضویت با حق عضویت و شرکت در حوزه، انجام وظایف سازمانی، پذیرش برنامه و اساسنامه و یک شرط سنی مشخص می شد. امروز عضو چه وظیفه ای دارد؟ کدام یک از وظایف دیروزی، امروزه دیگر برای تشکل مورد نظر ما زائد یا غیرضرور است؟

۵- مبانی اساسنامه، بیشترین وفاق

آیا اساسنامه دارای مبانی هست یا نه؟ اگر آری، این مبانی کدام اند؟ رابطه اعضا با مبانی و یا با اساسنامه چگونه است؟ شرط عضویت پذیرش اساسنامه است یا اجرای آن و یا برای عضویت پذیرش مبانی اساسنامه مورد تاکید قرار می گیرد، یا هیچ کدام؟ مبانی اساسنامه بر اساس چه معیاری تعیین می شوند؟

آیا مبانی اساسنامه را باید استخراج و تصریح کرد تا اعضای تشکل با چند بند و احکام روشن طرف باشند، یا باید به "کلیت" یا "چارچوب" اساسنامه متوسل شد؟

اعم از آن که به این یا آن طریق عمل کنیم، معمولاً مبانی نظری و برنامه ای جنبهٔ الزامی ندارند، یعنی افراد را به رفتارهای معینی ملزم نمی کنند، اما اساسنامه چنین می کند. اما "پذیرش الزام" در مناسبات قاعدتاً باید داوطلبانه باشد. در این صورت آیا مبانی استخراج شدهٔ اساسنامه یا کلیات اساسنامه باید پذیرفتهٔ تک تک اعضای تشکل باشد و بنابراین در زمان تأسیس تشکل نباید مورد مخالفت کسی باشد؟

۶- فراکسیون، حقوق و وظایف آن

حق ایجاد فراکسیون و گرایش در تشکل مورد نظر ما وجود دارد یا نه؟ اگر آری، دامنه آزادی نظر و عمل فراکسیونها تا کجاست؟ آیا فراکسیون و یا گرایش، حق سازماندهی و پیشبرد سیاستی مغایر سیاست رسمی تشکل را دارد یا نه؟

۷- رابطه با داخل کشور

آیا در داخل تشکیلات خواهیم داشت؟ اگر آری، چگونه تشکیلاتی و با کدام ضوابط؟ اگر نه، در مبارزات داخل کشور چگونه دخالت داریم؟ در این حالت آیا رابطه فردی و تشکیلاتی با فعالان داخل برقرار می کنیم؟ اساساً ارتباط ما با داخل و دخالت نیروهای داخل و امکان اثرگذاری آنها روی تشکل مورد نظر و سیاستهای آن چگونه خواهد بود؟ می توان سؤال را "رادیکالتر" نیز طرح کرد: تشکلی خارج کشوری یا برای درون ایران در نظر است؟

۸- اساسنامه ای واقعی یا مفروض

اساسنامه ما محدودیت زمانی دارد؟ دوره زمانی آن چقدر است؟ ترکیب نیروی موجودش در تعیین ضوابط آن دخالت دارد یا نه؟ یعنی آیا اساسنامه برای تشکلی نوشته می شود برای اعضای معین که تحت شرایط معینی زندگی می کنند، یا ضوابطی عمومی است که مختصات اعضای کنونی در آن منعکس نمی شوند؟

۹- اساسنامه سندی تماماً حقوقی

غالباً این تمایل هست که اساسنامه را سندی "فراحقوقی" یا "بیش از حقوقی" ببینند. آیا اساسنامه یک سند تماماً حقوقی، از جمله در ساختار و زبان آن، است؟

۱۰- نام تشکل مورد نظر

گروه کار اساسنامه فعالان و کنشگران چپ و نیز صاحب نظران مباحث سازمانی را فرامی خواند تا با تهیه نوشته پیرامون گره های برشمرده و ارائهٔ پیشنهادهاشان در این باره، در پیشبرد "پروژه شکل دهی تشکل بزرگ چپ" مشارکت ورزند. نوشته ها می توانند به آدرس tamas@vahdatechap.info ارسال شوند. نوشته های رسیده در سایت "وحدت چپ" به آدرس http://vahdatechap.comدرج خواهند شد.

اقدام دیگر گروه کار اساسنامه در کار سازماندهی مباحث، برگزاری نشستهای عمومی اینترنتی در ماه های آینده خواهد بود. اما گروه اثربخشی این گونه نشستها را در گرو پیشرفت حد معینی از کار کتبی مولد می داند و از این رو فعلاً با اشتیاق در انتظار دریافت هر چه سریعتر نوشته ها می ماند.

گروه کار اساسنامه

پروژه شکل دهی تشکل بزرگ چپ

۱۱ فوریه ۲۰۱۴